

Justus Hansen
Medlem af Inatsisartut

06-12-2016
Sags nr. 16350
Dok. nr. 3898089
Postboks 1340
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 32 93 98
E-mail: nap@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Svar på § 37 spørgsmål vedr. handelsaftalen mellem EU og Canada,

I medfør af Inatsisartuts forretningsorden § 37 stk. 1 har du fremsat spørgsmål til Naalakkersuisut vedrørende handelsaftalen mellem EU og Canada. Handelsaftalen kaldes også CETA¹. Spørgsmålene er henvist til besvarelse hos mit område.

Spørgsmål:

- 1. Hvad får den nyligt underskrevne handelsaftale mellem EU og Canada (CETA) af betydning for Grønland?**

Svar:

Grønlandske fiskeriprodukter har toldfri adgang til EU's markeder under fiskeriaftalen – specifikt udmeldelsestraktaten, mens andre produkter har toldfri adgang til markedet under vores status som Oversøisk Land og Territorie (OLT), hjemlet i artikel 200, TEUF², samt i rådets beslutning 2013/755/EU. En toldfri indførsel af fiskeriprodukter er betinget af en tilfredsstillende fiskeriaftale mellem Grønland og EU, mens andre produkter er hjemlet i OLT-associeringen.

EU er Grønlands største eksportmarked og aftager af grønlandske produkter, herunder fiskeriprodukter som udgør vores vigtigste erhverv. Derfor har EU's liberalisering af sine markeder i forhold til omverdenen, i form af et stigende antal bilaterale handelsaftaler, såsom CETA, stor betydning for Grønland. Frie handelsaftaler udhuler i større grad den toldfrie præferencefordel som Grønland ellers har i relation til EU.

Betydningen af Grønlands hidtil fordelagtige præferenceadgang til det europæiske marked vil gradvist blive eroderet og de grønlandske eksportvirksomheders konkurrenceevne kan blive presset på helt centrale produkter. Handels- og investeringsaftaler såsom CETA ser derfor ud til at ville kunne svække den grønlandske økonomi.

Den endelige konsekvens for Grønland af præferenceerosionen inden for reje- og fiskerierhvervet er svær at forudse. Der er således flere og

¹ EU-Canada Comprehensive Economic and Trade Agreement (CETA).

² Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde af 2007.

væsentlige forhold som gør, at et enkelt regnestykke gør det vanskeligt at opstille konsekvensberegninger. Men det afgørende er, at Grønlands toldfrie adgang til EU's indre marked, som historisk har haft stor betydning, bliver mindre og mindre værd.

Det skal her bemærkes, at CETA endnu ikke er fuldt ud ratificeret. Hverken EU-Parlamentet eller EU-medlemsstaterne har ratificeret aftalen endnu. Når Europa-Parlamentet har godkendt aftalen, hvilket forventes at ske indenfor måneder, vil størstedelen af CETA's indhold træde i kraft på provisorisk (midlertidig) basis. Hvis blot et EU-medlemslands parlament ikke godkender aftalen ved simpelt flertalsafstemning, vil CETA ikke kunne træde i kraft. Det forventes generelt, at aftalen vil blive ratificeret. Forsinkelsen i processen forårsaget af Valloniens regerings positionering viser dog, at ratificeringsforløbet også kan blive en smule mere udfordrende end forventet.

Spørgsmål:

- 2. Hvilke initiativer vil Naalakkersuisut tage for at undgå, at CETA får negative konsekvenser for den grønlandske eksport af produkter som eksempelvis fisk og rejer, hvor vi er i en konkurrencesituation med Canada?**

Svar:

Naalakkersuisuts politik at gøre opmærksom på denne præferenceerosion overfor EU, gøre problemet helt klart for EU, for det betyder, at Grønlands præferencetilling udhules. En præferencetilling som gives til "en del af EU-familien", hvilket Grønland som OLT land anskues som at være. Og denne præferenceerosion kan medføre, at Grønland kan gå glip af potentielle indtægter fra fiskeriekseport til EU-markedet på grund af Canada's økonomiske stordriftsfordele. I de kommende år skal det samlede OLT-forhold under EU, Grønlands Partnerskabsaftale og fiskeripartnerskabsaftalen genforhandles. Naalakkersuisut tager præferenceerosionen som følge af CETA med i betragtning under disse forhandlinger.

Principielt påvirker en frihandelsaftale som den imellem EU og Canada alle EU's øvrige samhandelspartnere negativt. EU – og i øvrigt alle andre lande i verden – anerkender ikke og giver f.eks. ikke kompensation for indgåelse af frihandelsaftaler.

Naalakkersuisut følger udviklingen af CETA og vurderer muligheder for eventuel handling.

Spørgsmål:

3. Hvad forventer Naalakkersuisut, at CETA får af betydning for verdensmarkedspriserne på rejer og hellefisk?

Svar:

Canada eksporterer mange af de samme produkter som Grønland, og er vores største konkurrent på hellefisk og rejer. Med CETA-aftalens ikrafttrædelse vil told på canadiske rejer til EU blive gradvist udfaset over en 7-årig periode. De canadiske produkter vil ligesom de grønlandske få fri adgang til det europæiske marked. Samtidig har Canada storskalafordel og omkring 20 procent lavere produktionsomkostninger end den grønlandske fiskeriindustri, hvilket betyder at den canadiske konkurrencedygtige fiskeriindustri med stor sandsynlighed vil påvirke den grønlandske eksport negativt.

For canadiske hellefisk vil toldsatsen være 0 % ved aftalens ikrafttrædelse. Det må derfor konstateres, at når den canadiske fiskeriindustri opnår toldfri markedsadgang til det indre europæiske marked, vil det medføre øget konkurrence. En sådan konkurrence kan presse priserne ned på hellefisk og rejer i Canada og EU, hvilket vil kunne mærkes hos for grønlandske fiskeeksportører. Hvor meget priserne vil ændre sig, kan ingen i forvejen spå om.

Spørgsmål:

4. Kan Naalakkersuisut oplyse andet af relevans på området?

Svar:

Se ovenstående svar.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Med venlig hilsen

Vittus Qqjaukitsog